

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **MATYÁS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164** Főmunkatársak: **Dr. Mojzes János és dr. Sauerborn Károly** orsz. gyűl. képvis. Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő. Felelős szerkesztő: **SZAULICH ANTAL** Felelős kiadó: **LELBACH OSZKÁR** 1 óra 240 pengő.

XXXIII. évfolyam. Baja, 1933. november 22. szerda 265. szám

Nők a politikában

A kormánypart bajai avat garde-lapja vasárnapi számában a legitimisták zászlóbontásával kapcsolatban igen éles hangú cikkben foglalkozott a legitimisták politikai mozgalmával. Nem izléstünk a hang s nem is reflektálnánk rá, mert az a véleményünk, hogy legyen az ő hite szerint. Hogy mégis foglalkozunk vele, annak az az oka, amit alább fogunk kifejteni.

Mindenekelőtt sok derűs humorral olvassuk azt a szemforgató beállítást, amely arra utal, hogy Baján, ebben az ősi 48-as érzéstől áthatott városban akadnak egyesek, akik a 48-as eszméket nem veszik komolyan. Nagy örömmel olvastuk ezt a megállapítást, mert a választások alatt mi is folyton ezt hangoztattuk s azt mondtuk, hogy csak egyes urak voltak azok, akik kiforgatták ezt a várost ősi eredeti ellenzéki mentalitásából, mert részint a saját pozíciójukat akarták alátámasztani egy miniszter megválasztásával, részint pedig a kormányoknak akartak jószolgálatokat tenni.

Örülünk a bajai féléves kormányorákulum fentebbi megnyilatkozásának, számon fogjuk tartani s főleg majd a választások idején fogunk vele érvelni. Csak arra kérjük a cikkíró urat, hogy ezen álláspont mellett sziveskedjék kitartani a választások idején is s ne iparkodjék majd a fenti megállapításait köntörfalás-sokkal kiforgatni. Ugy látszik s ezt mi jólesően könyveljük el, hogy a cikkírónak visszajárna fiatalkori emlékei, amikor még a hódoltság 48-as függetlenségi Körnek volt az elnöke. De hát ezek a daliás magyar előidők már régen elmúltak. Tempora mutantur et nos mutamur in illis, — még pedig alaposan.

Dr. Mamuzsich József ügyvéd és a bajai legitimisták megköszönik a bajai félévesnek azt a beállítást, hogy nem is tudják, miről van szó s hogy összecsisztították azokat a keveseket, akik megjelentek. Legalább másfélezer ember volt a gyűlésen ezek a — kevesek. Az is igen hízog megállapítása a cikknek, hogy azok akarnak Baján legitimisták pártot alakítani, akiknek Baján sem szavuk, sem sulyuk nincsen.

Azt a nagyhangú blöfföt pedig, hogy mindazok, akik a legitimisták gyűlésen részt vettek, a nemzeti egység gondolatának ellenségei, — a komikum birodalmába utaljuk. Legyen nyugodt a cikkíró ur, hogy mindazok, akik jelen voltak és teljes komolysággal végighallgatták a szónokok okfejtéseit, mind igen derék és jóra való magyar állampolgárok, akik mind

igen szeretik a hazát a maguk módján a nemzeti egység pártja és titkárai nélkül.

De ami még leginkább gondolkodásra készít bennünket, az a következő:

„... figyelmeztetjük Baja város polgárságát, főképp a nőket: maradjanak otthon, ne avatkozzanak bele a politikai mozgalmakba, mert senki sem garantálhatja, hogy a tömegmozgalom nem ragadtatja-e magát olyan megnyilatkozásokra, amelyek a nőkre kevésbé kellemesek. A nőknek a tűzhely mellett, de nem a politikában a helyük.”

A női társadalmat alaposan elintézte most a sajtó. Olyan kihívó és parancsoló hang ez, mint amikor valakit megrendszabályoznak, vagy fegyelmeznek. Nem tagadható, van ebben fenyegetés és ijesztgetés és a dolgok, a bekövetkezendő események előre tudása is, mintha az események irányításáról is tudna a cikk. A női társadalom nem köszöni meg ezt a cikket s bizonyára nem fogja elfeledni, mit írt a kormány párti orákulum róluk és a jogaikról, majd ha arra kerül a sor, hogy szavazni kell. Most lezser gesztussal intézi el a nőket a cikk, mondván, hogy a nőknek a tűzhely mellett, de nem a politikában a helyük. Bezzeg, amikor két és fél évvel ezelőtt voltak a választások, akkor könyörögtek a bajai szentkorona szövetségnek, hogy csak legalább 96 női szavazatot garantáljanak a volt külügyminiszter mellett. Amikor majd szavazni kell, akkor megint észreveszik a nőket és bókokkal próbálják majd szédíteni őket. Kíváncsiak leszünk, hogy bedől-e a női társadalom még egyszer a kenetteljes ígéretéseknek és bókoknak. Bajai nők olvassátok el ezt a cikket és emlékezzetek rá, amikor majd szavazni kell.

Nem utalunk mi itt Tóth Kálmán vigjátékára, amelynek az a címe: Nők az alkotmányban, nem akarunk mi itt sufragett mozgalmat provokálni, de utalunk arra, hogy megtörtént a nőknek a férfiakkal való egyenjogúsítása s a nők politikai törekvéseit nem lehet avval elintézni, hogy a sparthard mellé küldi egy cikk.

Még egy fenyegetést tartalmaz ez a kis epés cikk: azt írja a férfiakhoz intézve a figyelmeztető szavakat, „hogy ma komolyabb harc folyik, mint annakidején a fronton s ez a harc a nemzeti öncélúság jegyében megalkuvás nélkül mindenkiel szemben éles, akár toronymagas, akár törpe férfiú az illető.”

Mi megértettük, mire céloz a cikkíró. Álljuk a harcot mindenféle formában. Mindig a harc

emberei voltunk s most sem riadunk vissza a harctól. Az az 1500 ember sem riadt vissza, akik megjelentek ezen az ellenzéki gyűlésen. Hogy érthetőbbek legyünk: nemcsak papiroson álljuk a harcot. Ez a diktatórikus, fenyegető hang nem rettent vissza bennünket a komoly, higgadt és objektív kritikától, mert hiszen a kritika az élet kovásza. Igaz, hogy mi nem dolgozunk

jelszavakkal, de mi a nemzeti öncélúság gondolatát (megvalljuk, nehezen értjük ezt a felengzős frázist s csak analízissal és belemagyarázással tudunk értelmet kihozni belőle) nem tévesztjük össze az egyéni boldogulás öncélúságával.

Egyébként mi a legitimistákat nem védjük meg: azok vannak olyan snájdig urak, hogy meg tudják magukat védeni.

A székesfehérvári panama tárgyalásán kitünt, hogy a templom építésére gyűjtött pénzt is ellopták

A székesfehérvári lapok is részletesen foglalkoznak a fehérvári panamapör budapesti tárgyalásával. Hosszasan ismertették Detre István bajai városi főszámvevő-helyettesnek, mint törvényszéki hites könyvszakértőnek a véleményét és vallomását. Detre szerint a Székesfehérvári Torna Club könyveiből 36,000 pengős hiányt lehet megállapítani.

Dr. Lengyel Ernő szavazó bírő: Látott-e a szakértő ur a Székesfehérvári TC-nak adott összegekről nyugtákat.

Detre István a hallgatóság derűltége közben jelentette ki, hogy

nyugtákat egyáltalán nem látott. Elmondotta még a szakértő, hogy átvizsgálta a Prohászka-templom építésére megindított gyűjtést is s ott is szabálytalanságokat állapított meg, mert a polgármester nem szabályszerűen ellenőrizte a gyűjtést és a munkálatokat. Véleménye szerint csak a polgármester és a mellé rendelt számvevőség ellenőrizhette volna a gyűjtéseket: ez azonban nem történt meg, mert a polgármester csak egyetlen számvevőségi tisztviselőt bízott meg a gyűjtések ellenőrzésével. Ezután rátért a szakértő az utburkolások ügyére.

A veszett kutyák veszélyéről tárgyalt a városi közigazgatási bizottság

Egy bizottsági tag az összes kutyáknak veszettség elleni beoltását javasolta — A város szabályrendeletet alkot a veszett kutyák ellen

A városi közigazgatási bizottság ülésén vitéz dr. Zákány Andor városi tisztii főorvos jelentéséhez többen is hozzászóltak. Az első felszólaló dr. Makray László gyógyszerész volt, aki szóváltotta azt, amire a tisztii főorvos jelentése is utal, hogy sok veszett kutyamarás fordult elő az utóbbi időben Baján. Dr. Makray László azt indítványozta, hogy a kutyák veszettsége és az az ilyen kutyamarásból eredő veszély ellen úgy kellene védekezni, hogy el kellene rendelni az összes kutyának veszettség elleni szérummal való beoltását.

A kérdéshez hozzászólt Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos is, aki rámutatott arra az észleletre, hogy a marásokat nem annyira a belterületi kutyák okozzák, amelyekre mégis jobban vigyáznak a gazdáik, hanem inkább a külterületi kóbor kutyák, amelyek beköszálnak a városba s itt megmarják az embereket.

Rámutatott arra, hogy a kóbor kutyák ellen a hatóságok a vadásztársulatok útján is védekeznek, mert ki van adva a vadászoknak, hogy a kóbor kutyákat, amelyek a vadállományra is veszélyesek irtani kell. Minden lelőtt kóbor kutyáért 80 fillért fizetnek. Miután pedig egy patron, amit a kutyára lönek 20 fillérbe kerül, így a vadászok nem is idegenkednek a kóbor kutyák pusztításától. Helyesnek tartaná azonban a főtanácsos, hogy a gyepmester gyakrabban járjon körül a város egyes utcáiban s fogdossa össze az utcákon kóborló kutyákat. Ezeket a kutyákat azután nem kell azonnal lebunkózni a sintértelepen, hanem a vadászebek és fajkutyák kiirtásával lehet várni egy-két napig s csak azután kell agyonverni, amikor nem váltják ki.

A kérdéshez hozzászólt még dr. Borbíró Ferenc polgármester

is, aki bejelentette, hogy ezt a kérdést nem lehet incidentaliter elintézni. A város vezetősége mindenesetre szabályrendeletet fog kidolgozni a nagy fontosságú közegészségügyi kérdés

rendezésének megoldására. A szabályrendeletet lehetőleg sürgősen megalkotják s azt letárgyalás és elfogadás végett benyújtják a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé.

Ítélethirdetés az uzsorapörben

A törvényszék kollektív bűncselekménynek vette a többrendbeli bebizonyított uzsorát s büntetett helyett vétségért ezer pengő pénzbüntetésre ítélte özv. Loschitz Bélánét

A bajai törvényszéknek dr. Linzer Károly törvényszéki bíró elnöksége alatt ítélező büntető főtanácsa tegnap, hétfőn délelőtt tartotta meg a folytatólagos tárgyalást özv. Loschitz Béláné szül. M. Zsófia bajai magánzónó uzsorapörében. Ezt a bűnpört október 21, 22 és 23-án tárgyalta már a bajai törvényszék s a három nap alatt 62 tanút és az orvosszakértőket hallgatta ki a bíróság, amely a vád és a védelem által bejelentett újabb tanúk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

Tegnap, hétfőn délelőtt a törvényszék kihallgatott három nagybaracska tanut, azonkívül Fleischmann Manó kereskedőt, özv. Békés Gyulánét és Krausz Pált, a Kereskedelmi és Iparbank főkönyvelőjét. A tárgyalás folyamán a védelem előállt a bankszakértőként bejelentett Bessenyo Miklós takarékpénztári vezérigazgató kihallgatásától.

Ezután a perbeszédre került a sor.

Dr. Gáll Károly kir. ügyész alapos érvekkel alátámasztott nagyszabású vádbeszédet mondott. A vádat ugyan 17 esetben elejtette, de mégis nagy részben fenntartotta a vádat, amelyet az elhangzott tanuvalomásokkal bebizonyítottak látott. Az ügyész súlyosan marasztaló ítéletet kért, részint azért, hogy az elrettentő példát szolgáljon, részint pedig azért, hogy a közvélemény, amely nagy érdeklődést tanúsított ezen szerteágazó bűncselekmény iránt, megnyugodjék.

Ezután dr. Fischhoff Zsigmond tartotta meg több, mint egy óras védőbeszédét, amelyben a védő kimutatta, hogy áldozatoknak nem a sértettek tekinthetők, hanem özv. Loschitz Béláné azért, mert hiszen nem kapta vissza a kihelyezett tőkét, miután az adósai részben tönkrementek, részben elszegényedtek. A védelemnek az volt az álláspontja, hogy az eset nem képez bűncselekményt, mert az új uzsoratorvény szerint nem elég az uzsora megállapításánál a megengedettnél magasabb kamat szedése, hanem azt is bizonyítani kell, hogy a hitelnyújtó tudott a hozzá kölcsönért fordulóknak szorult helyzetéről, könnyelműségéről és tapasztalatlanságáról, már pedig a védő szerint nem vitás az, hogy nem tudott róla, amit kizár az is a védő szerint, hogy a vádlott szabadakaratelhatározó képessége nagy részben korlátozva van. Dr. Csörsz Károly egy. magántanárr, kórházi elmeforvos véleménye szerint a vádlottnál az akaratképesség gátlását korai agyérelmesedés idézte elő. Dr. Fischhoff Zsigmond védő a legminuciózussab részletekre is kiterjedő védőbeszédében még arra is hivatko-

zott, hogy a közváltó az elretentő példát szolgáló ítélet rossz alkalommal kérte, mert egy beteg, törődött 75 éves öregasszonnyal szemben nem közérdek az, hogy élete utolsó napjait a fogházban töltsé. Dr. Fischhoff Zsigmond védelem felmentését kérte.

Hétfőn délután félegyóra után hirdette ki dr. Linzer Károly fő-tárgyalást vezető tanácselnök, hogy a bíróság az ítéletet hétfőn délután fél 6 órakor hirdeti ki ebben a bűnügyben.

Az ítéletet nagy érdeklődés mellett hétfőn délután hirdette ki dr. Linzer Károly tanácselnök. Eszerint a törvényszék bűncselekménynek mondotta ki özv. Loschitz Bélánét egy rendbeli üzletszerűleg elkövetett uzsora vétségében s ezért 1000 pengő pénzbüntetésre, egy évi hivatalvesztésre s polgári jogainak felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet indokolásában a bíróság 13 bebizonyított vádpontot kollektív bűncselekménynek minősített. Ebben a 13 esetben bűncselekménynek is mondotta ki a bíróság, de elfogadta a törvényszék a védelem büntetőjogi érvelését, amely szerint a Kuria állandó gyakorlata az, hogy ezeket folytatólagosan elkövetett bűncselekményeknek tekintik. A bíróság megállapította az üzletszerűséget is, ezért büntetettnek számít a cselekmény, de elfogadta a védő álláspontját is, hogy egységes bűncselekményről van szó s ezért a 92-ik szakasznak alkalmazásával a büntetést vétségé fokozta le s az egész anyaghalmozott egy rendbeli vétségnek vette.

Ami pedig a többi 17 rendbeli vádat képező bűncselekményt illeti, ezek alól felmentette a bíróság a vádlottat azért, mert a sértettek a kölcsön felvételekor nem voltak szorult helyzetben.

Az ítélet kiszabásánál súlyosbíto körülményt nem tapasztalt a bíróság, viszont azonban enyhítő körülménynek vette a bíróság a vádlott büntetlen előéletét, előrehaladott életkorát, evvel kapcsolatos betegségét, valamint azt, hogy a vádlott korlátolt beszámithatóság alá esik.

Az ítéletben úgy az ügyész, mint a vádlott és védője megnyugodtak s így az jogerős lett.

— Elhalasztották a megyei villanyosítás versenytárgyalásának határidejét. Dr. Szabovljevics Dusán alispán a vármegye elektirikálása iránt érdeklődő fővárosi nagy villamos vállalatoknak kérelmére a november 20-án lejárt árlejtési határidőt újabb egy hónappal megtoldotta. Az ajánlatokat december 18-án, hétfőn délelőtt 10 óráig kell beadni.

cipőüzlete
gr. Zichy Bódog tér 4

Szavatoltan tartós

cserkész vadász sport iskola cipők
legolcsóbban kaphatók!

Vodicától—Máriakönyvőig
1826—1933

ifj. Fundschler Móríc freskói a kegyhely kápolnájában — A ferencrend egy évtized alatt 40 ezer pengőt fordított a vodicai építkezésekbe

A távoli város felől dermesztő hideg porfelleget fu szemünkbe száll, amikor a bátmonostori uton befelé haladva megpillantjuk a Máriakönyvei keresztutat, majd sárga falaival a völgy párkányán nyugvó kápolnát.

A késői ős már megfosztotta lombjaitól a gyógyulást adó forrás vizét körülvevő fákat, melyeken az árván hagyott fészkek távozós didergéssel huzódnak meg. A hetekkel ezelőtt még zárandokok ezreinek imájától hangos bucsujáráhely most néma csendbe burkolódik és csak a szél dudolása adja meg a muló élet bus melódiáját.

Odabent azonban az eddig csupasz falu és diszittelen boltozatu kápolnában serényen folyik a munka. Dolgos kezek művészi ecsetvonásokkal készítik a csodálatosan ujszerű színekből kevert freskókat, melyeknek legnagyobb része már a befejezés stádiumába jutott. A nemrégiben megnagyobbított főhajóba beszállott az ihlet és a boltozati freskó anyagakkal az ég sines már ugy elszakítva a földtől, mint a kitűnő festőművész jövetele előtt.

Ifj. Fundschler Mórícnak hívják a fiatal művészt, akit éppen „Jézus gyógyít” című festménye alapvonásainak megrajzolásában találunk a sekrestyében. Itt már csak két freskó elkészítése vár befejezésre. Legutoljára marad a Szűz anya gyógyulást osztogató képe, mely a máriakönyvei táj eredetiségében megkapó látványt fog nyújtani a homlokzati bejárat boltozatán.

A főhajóban már elkészültek a freskók s közülök megérdemelten a legjobb helyet foglalja el a fiatal mester legszenzációsabb, de egyben legkedvesebb alkotása: „Mária mennybemenetele.” A szó legtökéletesebb értelmében csodálatos az a vallásos szépség, mely a Szűz anva egész lényéből kisugárzik. Érezni lehet, hogy ifj. Fundschler Móríc, aki Budapesten az Iparművészeti Főiskolát végezte, majd tanulmányainak folytatására Rómát s Firenzét hosszabb időre felkereste, — kitűnően is-

meri az emberi alakot és finom érzékkel szerkeszti azt kompozícióba. Művészetének uralkodó eleme mégis a színezés.

A freskói alakok tömegelrendezésében tudatos művészi alkotás irányítja a kezét; a színezés dolgában pedig a szuggesztív erő embere Fundschler: a miként vonalkompozíciója is eredetien ható idealizálása a valóságnak.

Az alig 27 éves festőművész egy Olaszországból hozott bársonyapkával a fején készségesen fogad bennünket a határtalanul elbűvölő látvány színházában és átszellemült arccal sorra mutatja be gyönyörűbbnél—gyönyörűbb műveit.

Szűz Mária születése, az Angyali üdvözlés, Mária látogatása Erzsébetnél, Jézus születése, Menekülés, Fájdalmas Szűz, Szent lélek eljövetele, Mária halála és a már megemlített freskói, ugyszintén a Loretói jelképes litánia, — mint az álomvilágon át szűrődő áhitat és tisztaság, sóvárgó ihletet önt az elbűvölő szemléltőbe.

A fiatal festőművésznak nem első alkotása a Mária könyvei kápolna kifestése, mert alig néhány hónappal ezelőtt a kecskeméti öreg templom ősrégi belsejét varázsolta át ragyogó újjá. De jelentős sikereket ért már el Mohácson és Pestszentlőrincen is.

Páter Jugh Miklós bajai ferencrendi házfőnök plébános gondozása mellett a Bajától 6 km-re eső bucsujáráhely rövid 10 év alatt a fejlődésnek fantasztikus gyorsaságát érte el. 1826-tól 1922-ig, tehát 96 év alatt jóformán semmi sem történt az alig 3 méteres kápolnácskával, melyet 1826-ban egy Schmidt Adolf nevezetű hívő nevével együtt építettett a mai, már templomnak is beillő kápolna helyén. 1922-ben, közvetlenül a felszabadulás után, amikor az alsóvárosi plébániát a Ferencrend kapta, a Mária könyvei bucsujáráhely (az azelőtti Vodica) szintén a rend gondozásába jutott. Ettől az időtől kezdve a ferencesek, a hívek áldozatkészségéből valósággal csodákat műveltek.

Új menedékház épült. Sokkal nagyobb, mint a régi. Azután a szent kutakat hozták rendbe,

majd a következő évben megépítették a Magyarországon egyedülálló hatalmas méretű gyantató folyosót, ahol a hívők száza egyszerre tehetnek eleget vallási kötelezettségüknek. A zárásokok száma egyre növekedett és a fejlődés arányában 1930-ban a kis kápolna helyébe egy sokkal nagyobb épült, míg 1931-ben Jézus szobrával Kender István bajai szobrász a régi helyébe új tornyot emelt.

1932 őszén valóságos templommá épült át a kápolna, melynek mai belső területe már 120 négyzetméter.

Most pedig, hogy a munka teljes legyen, íj. Fudschler Móric neves festőművész freskókkal látta el a templom belsejét, míg Kender István szobrászmester dusan aranyozott fehér márványból egy fő és két mellékoltárt formázott.

Értesülésünk szerint a Ferencend egy évtized alatt 40,000 pengőt fordított a Mária könyvei építkezésekre, mely összeget társadalmi munka árán, fillérekkel gyűjtött össze.

Hihető, hogy Baja városának vezetősége a jövőben határozottabban fogja támogatni a Ferencend áldozatos munkájában, hiszen a város idegenforgalma a Mária könyvei bucsujárásokkal mindinkább növekszik és ezzel kapcsolatosan a hosszú kocsisorok által befizetett vámpénzek gyarapítják a város pénztárának bevételét.

Hiszen ez évben is már 25,000 zarándok látogatta meg a kegyhelyet s a bucsujárók száma évről-évre emelkedik.

URÁNIA

November 21-én, kedden
d. u. 6 és este fél 9-kor.

November 22-én, szerdán
d. u. 6 és este fél 9-kor.

Világvárosi műsor.

Az eredeti

Hacsek és Sajó

személyes fellépéssel.

Azonkívül fellépnek:

Érckövi László, Horváth
Ica, Földi László.

1 óras nevelő órán lesz a nézőtérén.

Film műsor:

Asszony a kinpadon

Társadalmi színmű 12 f.

HIRDETÉS

az üzlet lelke.

Mérges gombát evett egy bajai napszámos, akit a közkórházban megölt a mérges gomba

Tomsics Márton bácsbokodi születésű 55 éves napszámos, aki a Kültelen 127 b. szám alatt lakott, gombát evett pénteken. A gazda nem tudta, hogy a gomba mérges és sokat evett belőle. A gomba elfogyasztása után nem sokára rosszul lett s elvesztette az eszméletét. Hozzáértő köznyelvi gombamérgezővel a kórházba szállították, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak rajta, de a szervezete már akkorára felszívta a gomba mérget. A kórházban egyre rosszabbul lett s vasárnap reggel belehalt a mérgezésbe. A csendőrség lefolytatta a nyomozást, milyen körülmények között került Tomsics Mártonéhoz a mérges gomba s a nyomozás eredményéről jelentést tett a kir. ügyészségnek.

A gombamérgezésről a csendőri nyomozás és a rendőrségi kihallgatás ezeket állapította meg:

November 17-én, pénteken Tomsics Márton, a vadházastársa és két gyermeke elmentek gombát szedni az erdőbe. Az asszony ismeri ugyan a gombafajtákat, de az utóbbi napok esőzései úgy elváltották a gombák színeit, hogy nem tudta megkülönböztetni az ehető gombát a mérges gombától.

A múlt héten pénteken este a frissen szedett gombából paprikást készített az asszony. A gombapaprikásból az asszony és a két gyerek kevesebbet ettek s így csak kisebb gyomorrontást szenvedtek. Tomsics Márton azonban éhes volt és sokat evett. Még az nap rosszul lett és elájult. Hozzáértő köznyelvi kórházba vitték, ahol vasárnap hajnali negyed 2 órakor meghalt.

Az ügyészség nem boncoltatta fel s mivel nyilvánvaló, hogy bűncselekmény nem forog fenn, megadta a temetési engedélyt.

HIREK

— **Halálozás.** Özv. Willy Istvánné nyug. el. iskolai ig. tanító neje hosszas betegség után 81 éves korában Tóth Kálmán-utca 14. szám alatt hétfőn este 6 órakor meghalt. Temetése 22-én, szerdán délután 4 órakor lesz. Az elhunytban Fekete Mátyas volt nemesnádudvari községi főjegyző az anyósát, a felesége pedig az édesanyját, Minárovics Lajos dusnoki tanító a nagynénjét gyászolja.

— **Grieger és Pallavicini megkoszorúzták a IV. Károly király emlékművet.** A vasárnap megtartott legitimista zászlóbontó nagygyűlés után dr. Grieger Miklós, örgróf Pallavicini György képviselők és Somlyódy László központi pártigazgató autón kirobtak a Dunapártra s megkoszorúzták a IV. Károly király emlékművet, amit annak emlékére emeltek, hogy ott szállott 1921. október 31-én Károly király a Gloomorm nevű angol monitorra. Ezután a képviselők autón Mohácsra mentek, ahol rajtuk kívül Erős József helyi pártelnök és Petrovich Károly szóltak fel.

— **Gazdasági expozitúra.** A földmívelésügyi minisztérium törvényjavaslattal egységesíteni akarja a gazdasági felügyelősegeket úgy, hogy minden vármegyében gazdasági expozitúra áll rendelkezésre majd a gazdaközönségnek.

— **A liceális előadások.** F. M., a Független Magyarság előfizetője arra kért bennünket, tegyük szövé, hogy Baján az idén még mindig nem kezdődtek meg sem a népművelési bizottság, sem a városi tisztviselői hivatal által évente rendezni szokott orvos ismertető előadások, valamint a helybeli ciszterci tanárok által tartani szokott tudományos előadások sem.

— **Bucusi Bácsbokodon.** Vasárnap tartották meg Bácsbokod őszi bucsuját, amelyen Bajáról is sokan részt vettek. Sőt egy bajai ügyvéd gazdasági előadásokat is tartott a közönségben a világválságnak az általa tervezett s elgondolt megoldása érdekében.

— **Tegnap bontották fel a beérkezett ajánlatokat a vármegyeházán a megye elektrifikálására.** A megye elektrifikálására kiírt versenytárgyalás első terminusa október 23-ika volt, amit utóbb november 20-ig prolongálták. Az ajánlatok beadásának utolsó időpontja tegnap, hétfőn délelőtt 10 órakor volt. Utána déli 12 órakor elkezdték felbontani a beérkezett ajánlatokat a megyeháza kis tanácskozó termében dr. Szabovljevics Dusan alispán elnökleve alatt. Utóbb arról értesítettük, hogy az ajánlatokat csak felbontották volna, de a nagy érdeklődés ellenére csodálatos módon egyetlen ajánlatot sem adtak be. Így tehát nem volt mit felbontani.

— **A névmagyarosítási akció.** A kormány mozgalmat indított az irányban, hogy az idegen névvel rendelkezők a nevüket magyarosítsák meg. A kormányt az a szomorú tapasztalat vezette ennél, hogy az a rendelkezés, hogy az utódállamok a megszállott területeken élő azon magyarokat, akiknek idegen hangzású nevük van, a népszámlálás alkalmával idegen nemzetiségűeknek minősítették. Szép, szép a kormány akciója, de a gyakorlati kivitelben nem úgy jelentkezik, mint a papíron, mert ma még mindig ott tartunk, hogy a zsidóknak csak úgy engedik meg nevük megmagyarosítását, ha valami érdemet tudnak felmutatni. Ez a merevség viszont sokakat visszariaszt a névmagyarosítástól.

— **Megszűnt a DCT. budapest-mohácsi járata.** Vasárnap este érkezett az idei szezonban a Dunagőzhajózási Társaság utolsó személygépkocsijárata Budapestről Bajára s innen lement Mohácsra. Hétfőn délután fél egy órakor ment vissza Budapestre az utolsó menet személyhajó: a Karl Ludwig.

— **Jelentkezések az inségmunkára.** Az inségmunkára való felvételi jelentkezések megkezdődtek a mérnöki hivatalban, bár nem valószínű, hogy a jó időjárás miatt a közeli időben megkezdődnek az inségmunka, ami elsősorban fásításból fog állani.

Helyi képviselőt keres

Baja részére villamossági gyár. Nem szakmabell cég részletes ajánlatát „Bizományi raktár” jellegre, BLOCKNER-hez Budapest, IV., Városház u. 10.

— **Beverték az ablakait.** Bognicsár József napszámos, Szentgyörgy utca 64. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy november 20-ikára virradó éjjel 3 óra tájban házának utcai ablakait ismeretlen tettes beverte.

— **Ellopták az utcai csatornát.** Bertits János kőműves, Zrínyi utca 40. szám alatti lakos, mint a Széchenyi-utca 3. szám alatti ház tulajdonosa és Muraközy Béla nyug. százados, mint ugyanezen ház bérlője panaszt tettek a rendőrségen ismeretlen tettes ellen azért, mert november 20-ikára virradó éjjel a házról 3 folyó-méter hosszú vízvezető csatornát elloptak.

— **Beverték téglákkal a járásbírósi épület ablakait.** Az éjjel ismeretlen tettesek beverték a járásbírósi épület Budapesti-uti frontján két hatalmas ablakot a telekkönyvi osztályon. A nagy erővel dobott téglák is beestek a hivatalba.

— **A has teltsége,** májtájéki fájdalom, emésztési gyengeségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő, vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók.

CORSO

November 26-án, vasárnap
d. u. fél 4, 6, fél 9-kor.

A legragyogóbb kalandor-
film

REJTÉLYES MERÉNYLET

Különös történet 10 felvonásban.

Főszereplők:

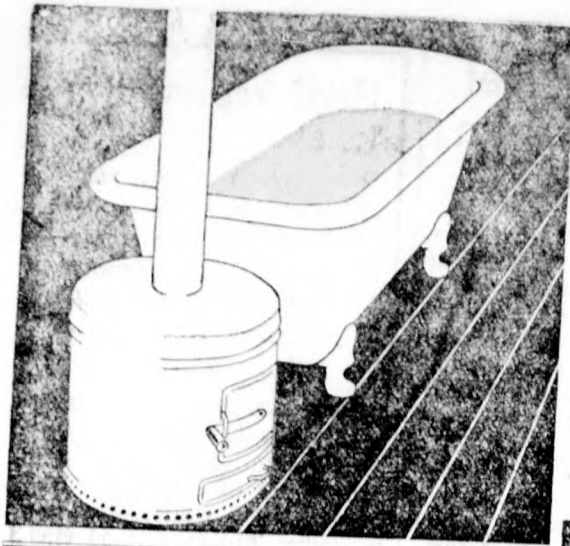
Hermann Speelmanns, Olga
Brück, Julius Falkenstein.

Kisérő filmek:

Dzsimbi a gyermekrabló

Komédia.

Magyar hirodó.

lampart

önfűtő fürdőkád

Magyar Fém- és Lámpaárugyár Rt.

Budapest—Kőbánya. Postafiók 20.

Tökéletes fürdő vizvezeték nélkül

4 kilogramm fával 25 perc alatt 140 liter 40 C° fürdővizet.

Bemutatja és forgalomba hozza: KRÉNEISZ GÉZA vaskereskedése, BAJA

T. KRÉNEISZ GÉZA cég, BAJA.

Kérem a 4. számú prospektus díjtalan megküldését a LAMPART-ÖNFŰTŐ FÜRDŐKÁDRÓL:

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

SPORT

Ökölvívás.

Inkább hagyják abba! Addig mérgeződött a közönség, míg a végén egészen jól kimulatta magát.

A vasárnap esti boxmérkőzés úgy kezdődött, hogy Dobai Dobler János országos bajnok megkapta egyesületétől a jubiláris emlékplakettet, azután pedig mindenki sorban megkapta a magáét, amihez egy kiábrándító boxmérkőzésen csak hozzá lehet jutni.

A közönség ezuttal nem is egy, hanem két „igazi pesti birót” kapott, akiknek a nevét a krónikás nem tartja fontosnak megörökíteni. Kapott továbbá kiütést, vért, leléptetést, sokat beszélő, szabályokhoz nem értő ringsegédet és befejezésül egy pompás kabarészámot.

A bírók is megkapták a magukét, csak éppen a sportnak nem jutott már semmi.

Mert lehet-e annak nevezni a Podony-Gilián pár vagdalkozását, vagy a Porzó ellen teljesen felkészületlenül kiálló Tarr, kiütéssel végződő ijedt menekülését?

A Bondy-Gilián pár csapkodásából a kevésbé rossz pesti került ki győztesként. Jungot pedig nem Fischl verte meg, hanem a beteljesülő sors, melyre a BSE vakon rábizza magát, amikor a vendég csapat választására bizza, hogy milyen birót hozzon magával.

Frigyes sem volt jobb Tán-cosnál, dehát a válogatott dresz cimerez árnyékában mégis csak sokkal szebben mutat a pontozó lap. (Pontozó lap? — Smafu!)

Onódy győzelme Bagdy felett, egy menetből-menetre gyengülő bajai versenyző tipikus esetét tárta elénk. Önkéntelenül feltevődik a kérdés: mi lesz Onódyval, ha átoregszik majd az öt menetre.

Rác, a BTK-ista Orsolyákkal szemben már a 2. menetben a leléptetés sorsára jutott. Ezt, egyik szabályismereteire tulbűszke ringsegédjének köszönheti a BSE.

Az est fényét mindezek után már csak Stieber szerepeltetésével lehet emelni. Lett is belőle olyan kabaré, melynek sikere jóval túlszárnyalta a legvérmesebb reményeket is. S ha még arra gondolunk, hogy a BVSC versenyzői közül nem

akadt alkalmas partner erre a kabaré számára, hanem az NSC-től kellett kölcsönkérni a veterán Feketét, — gondolkodóba esünk afelett, hogy egyáltalán van-e valami tervszerűség a BSE szakosztály vezetés munkájában.

A vasárnap este látottak után most már igazán csak azt tanácsolhatjuk: — Hagyják abba a boxolást!

Labdarugás.

A Bácska Kalocsa ellen fejezte be a szezon

Szezon végén még nem láttunk nivótlanabb játékot a vasárnapinál. A Bácska bekkjei, de különösen Kotescher, annyit hibáztak az első félidőben, hogy minden esetben, amikor hozzájuk került a labda, szinte félni kellett a bekövetkező lufutól.

A 9. percben Jeka átadása tisztán találja Váradyt, aki még arra is ráér, hogy beigazítva rugja be a gólt. (1:0) Öt perccel később a kalocsai Preininger erős lövést küld Csílics kapujára, amit a fiatal kapus csak fogni, de védeni már nem tud. (1:1) Váltakozó játék mellett tovább folyik a mérkőzés, sok a csapkodás, van gólhelyzet is bőven, de vagy a kapusok jók, vagy a csatárok rosszszak.

Kalocsa a II. félidő első percében vezetéshez jut. Preininger elhuz Pongrác, majd Mártity mellett és beadás helyett 20 méterről gyilkos erejű lövést ereszt Csílics kapujára. (1:2) A 14. percben Stark kiegyenlít. (2:2) A 30. percben Pongrác megsérül és csak a mérkőzés utolsó perceiben tér vissza. A 32. percben Stark egy 11 est mellé lö, míg a győztes gólt Horváth teszi be kavardásból a 42. percben. (3:2)

A Bácska csatársora ezuttal sem állt feladata magaslatán. Csicskó csak nem akar formába lendülni, míg Jeka és Horváth nagyon lemaradnak. A csapat legjobbjá Stark volt.

Kalocsa nem érdemelte meg a vereséget.

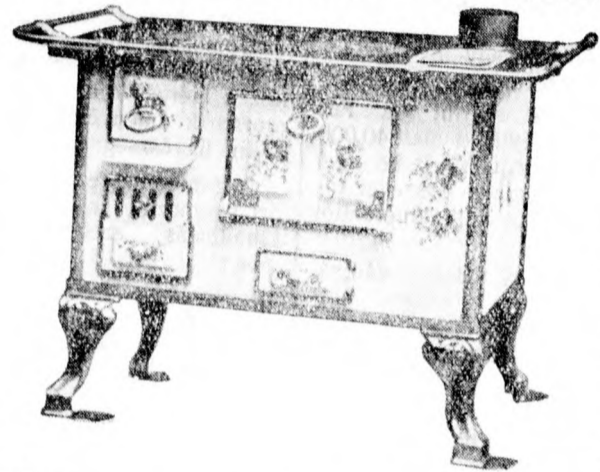
Megjelenik naponta d. u. fél 2 órakor
Kiadja a lapfőosztályos Corvin könyvnyomda és újságkiadó-üzem
Spitzer István és Társa.

Beküldött kéziratokért és azok megőrzéséért nem vállalunk felelősséget.

Hangász-u. 12. sz. a. ház eladó.

Nyomatott a Corvin könyv- és hírlapnyomda gyorssajtóján Baja, Mátyás király-tér 10. Felelős üzembetető: Spitzer István.

Városi lerakat Vaskereskedelmi Társaságnál, Wagenblatt ház

Városi lerakat Vaskereskedelmi Társaságnál, Wagenblatt ház

Figyeljen,

mert a legtakarékosabb takaréktűzhelyet

Dienst István Fia

cégnél veheti meg — Baja, Szent Antal-u. 46.

Tartóshullám!

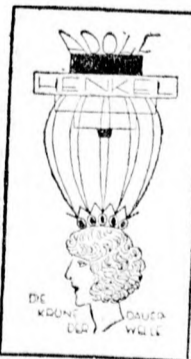
Saját érdekében csak mesterére bizza haját! Országosan és nemzetközileg elismert legjobb módszer a

Kemény-féle!

Legjobban, legolcsóbban, garanciával

Kemény mesternél!

A wieni nemzetközi díj nyertese.

Eladó uri szoba,

Lingel-féle valódi mahagoni fából való

amely 13 darabból áll, köztük vitrinbe való tárgyak is vannak.

Eladó még egy tölgyfaág ruganymatracsal és 3 löszörmatracsal, ugyancsak eladó egy tölgyfából készült éjjeli szekrény és mosdó, fekete márványtalppal. Érdeklődni lehet naponta d. e. 10-től 12-g Gaál Péter-utca Szőges János építész-mérnök új házában

őzv. Weidinger Benőnénel.

A volt Peágyits-féle cukrász üzlethelyiség

mellékkeliségekkel együtt, vagy anélkül azonnal kiadó.

Bővebbet: Maschansker Miksa háztulajdonosnál.

Kiadó helyiségek

Baján, a Mátyás király-tér 10. sz. házban két utcai és egy udvari szobából álló lakás összes mellékkeliségekkel, továbbá egy üzlethelyiség, mely két utcai és egy udvari szobából áll, azonnaltal kiadó. — Bővebbet:

Herskovits Izidor

háztulajdonosnál Nagybaracska. Tel. 7.

— Gyomor-, bél- és

anyagcserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek